

Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - «Produc-E Green»

για την ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων για την παραγωγή
προϊόντων στον τομέα της πράσινης βιομηχανίας

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ - ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Ελλάδα 2.0
ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
NextGenerationEU

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

Ποιο είναι το αντικείμενο και ο σκοπός της δράσης «Produc-e Green»;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 1

Αντικείμενο της παρούσας δράσης είναι η ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων για την παραγωγή προϊόντων στον τομέα της πράσινης βιομηχανίας, με έμφαση στον παραγωγικό κλάδο της ηλεκτροκίνησης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καθώς και των προϊόντων και αγαθών που προορίζονται για την εξοικονόμηση ενέργειας.

Η δράση στοχεύει στην τεχνολογική, παραγωγική, διοικητική και οργανωτική αναβάθμιση, καθώς και την καινοτόμο και εξωστρεφή ανάπτυξη και μεγέθυνση, με τελικό στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης των παραγωγικών επιχειρήσεων στην εγχώρια και διεθνή αγορά.

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

Ποιοι είναι οι δικαιούχοι των ενισχύσεων της δράσης «Produc-e Green»;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 2

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της δράσης είναι νομικά πρόσωπα που είτε ανήκουν στις ΜΜΕ, είτε στις μεγάλες επιχειρήσεις, με την επιφύλαξη των ειδικότερα οριζόμενων στο κατά περίπτωση εφαρμοστέο ειδικό άρθρο του Γ.Α.Κ. , που τηρούν απλογραφικά ή/και διπλογραφικά βιβλία και την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης και οι οποίες διαθέτουν ή θα διαθέτουν κατά την έναρξη του επενδυτικού σχεδίου τουλάχιστον έναν εκ των επιλέξιμων ΚΑΔ του [Παράρτηματος Ι](#) της ΚΥΑ της δράσης, ως κύρια δραστηριότητα.

Από τις ενισχύσεις και την υπαγωγή στον καθεστώς όπου υπάγεται η συγκεκριμένη δράση σύμφωνα με την ΚΥΑ εξαιρούνται:

1. επιχειρήσεις, σε βάρος των οποίων εκκρεμεί, κατά την υποβολή της αίτησης επενδυτικού σχεδίου, διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων (αρχή Deggendorf),
2. οι προβληματικές επιχειρήσεις, εφόσον συντρέχει τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις που τίθενται στην παρ. 18 του άρθρου 2 του Γ.Α.Κ.
3. επιχειρήσεις οι οποίες, κατά τα δύο (2) έτη πριν από την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης:
  - α. Έχουν μετεγκαταστήσει την επιχειρηματική εγκατάσταση, στην οποία πρόκειται να πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση ή
  - β. αρνούνται να δεσμευθούν ότι δεν θα μετεγκαταστήσουν την ως άνω επιχειρηματική εγκατάσταση, για περίοδο δύο (2) ετών, μετά από την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης,

δ. επιχειρήσεις, οι οποίες υλοποιούν επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Ποια επενδυτικά σχέδια μπορούν να υπαχθούν στη δράση «Produc-e Green»;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 3

Σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΚΥΑ της δράσης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, στη δράση «Produc-e Green» μπορούν να υπαχθούν επενδυτικά σχέδια εφόσον ισχύουν τα εξής:

1. Τα επενδυτικά σχέδια εμπίπτουν στον τομέα της μεταποίησης και περιλαμβάνονται στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) της Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων, όπως αποτυπώνονται στο Παράρτημα Ι της ΚΥΑ της δράσης,

2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται πρέπει να έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης και ειδικότερα να πληρούν μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Δημιουργία νέας μονάδας.

β. Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας.

γ. Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ ή υπηρεσίες που δεν έχουν παρασχεθεί από αυτήν με τον όρο, ότι οι ενισχυόμενες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά διακόσια τοις εκατό (200%) τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως η αξία αυτή έχει καταγραφεί στο φορολογικό έτος, που προηγείται της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου.

δ. Θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας των προϊόντων ή της συνολικής παροχής υπηρεσιών/ υπηρεσίας που αφορούν την επένδυση στην εγκατάσταση. Επί μεγάλων επιχειρήσεων, απαιτείται επίσης, οι ενισχυόμενες επενδυτικές δαπάνες να υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των 3 τελευταίων φορολογικών ετών των στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία συνδέονται με τη δραστηριότητα που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Αν δεν αποτυπώνονται σαφώς οι συνδεόμενες με τη δραστηριότητα αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού, θεωρείται ότι δεν πληρείται η ως άνω προϋπόθεση.

Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται σε ΜΜΕ για οποιαδήποτε μορφή αρχικής επένδυσης. Οι ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις χορηγούνται μόνο για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή.

Ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης απαιτείται σε κάθε περίπτωση να πληρούται σε σχέση με τις επιλέξιμες δαπάνες που θα υπαχθούν στο άρθρο 14 του ΓΑΚ.

3. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται δύναται να περιλαμβάνουν και επιπρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες του άρθρου 9 «Επιλέξιμες Δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων» της ΚΥΑ της δράσης.

4. Τα υποβαλλόμενα επενδυτικά σχέδια αναπτύσσονται σε έκαστη Περιφερειακή Ενότητα και δύνανται να διαχωρίζονται σε τμήματα αποκλειστικά και μόνο στις περιπτώσεις που είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μέρη του ιδίου επενδυτικού σχεδίου, πλην όμως διαφέρουν στην ένταση της οριζόμενης ενίσχυσης.

Στις περιπτώσεις που το επενδυτικό σχέδιο διαρθρώνεται σε τμήματα, οι ενισχυόμενες δαπάνες πρέπει να είναι απόλυτα διακριτές και διέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 8 και 9 της παρούσης στο σύνολό τους.

Για τις περιφερειακές ενισχύσεις, προκειμένου για επένδυση με επιλέξιμες δαπάνες άνω των 110 εκ. €, τα ποσά της ενίσχυσης ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο δεν μπορούν να υπερβαίνουν το αναφερόμενο στην περ. α της παρ. 1 του άρθρου 4 του ΓΑΚ. Επισημαίνεται ότι κάθε αρχική επένδυση σχετική με την ίδια ή παρόμοια δραστηριότητα του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου), η οποία αρχίζει εντός τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια περιφέρεια επιπέδου 3 της ονοματολογίας εδαφικών στατιστικών μονάδων, θεωρείται ότι ανήκει σε ενιαίο επενδυτικό έργο. Όταν το ενιαίο επενδυτικό έργο αποτελεί μεγάλο επενδυτικό έργο, το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για το ενιαίο επενδυτικό έργο δεν υπερβαίνει το προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης για μεγάλα επενδυτικά έργα.

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

Ποιες δαπάνες θεωρούνται επιλέξιμες στη δράση «Produc-e Green»;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 4

Σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 9 της ΚΥΑ της δράσης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, οι επιλέξιμες δαπάνες διαχωρίζονται «**Επιλέξιμες Δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων**» και «**Επιλέξιμες Δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων**».

Πιο συγκεκριμένα έχουμε τα έχουμε τα εξής:

Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων

Οι επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων, για τις οποίες χορηγούνται περιφερειακές ενισχύσεις, με την επιφύλαξη ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων που προβλέπονται στην ΚΥΑ, είναι οι κατωτέρω:

α. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού και συγκεκριμένα δαπάνες για:

αα. Την αγορά της γης, την κατασκευή νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων, και για κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα.

Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται και στην περίπτωση που πραγματοποιούνται επί κατασκευών οι οποίες, κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής στα καθεστώτα ενίσχυσης της παρούσας, έχουν υπαχθεί στον ν. 1337/1983 (Α' 33) ή στον ν. 4178/2013 (Α' 174) ή στον ν. 4495/2017 (Α' 167). Η έναρξη καταβολής των ενισχύσεων δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, εφόσον στο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της επένδυσης περιλαμβάνονται κατασκευές για τις οποίες δεν έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία νομιμοποίησης ή τακτοποίησής τους.

αβ. Την αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς:

- i. η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,
- ii. η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον πωλητή της επιχειρηματικής εγκατάστασης της περ. i εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται από υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη, ο οποίος δεν έχει συγγένεια μέχρι 3ου βαθμού με τον ιδιοκτήτη / ιδιοκτήτες της μονάδας που έπαυσε τη λειτουργία της (σε περίπτωση νομικού προσώπου στη θέση του ιδιοκτήτη εννοούνται τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν μερίδιο / μετοχές του εταιρικού / μετοχικού κεφαλαίου) και η υπαλληλική σχέση να είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο (2) ετών,
- iii. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Από τις εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες αφαιρείται το κόστος στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους,
- iv. εάν η απόκτηση στοιχείων ενεργητικού της εγκατάστασης συνοδεύεται από μια πρόσθετη ενίσχυση για περιφερειακή ενίσχυση, οι επιλέξιμες δαπάνες για αυτήν την πρόσθετη επένδυση πρέπει να προστίθενται στις δαπάνες της απόκτησης στοιχείων ενεργητικού.

αγ. Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων.

αδ. Τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτίρια, και σε μηχανολογικές εγκαταστάσεις, υπό τον όρο ότι συνιστούν ενσώματα στοιχεία ενεργητικού.

αε. Την αγορά οχημάτων, με τα οποία η επιχείρηση διενεργεί μεταφορές Α' υλών και προϊόντων (έτοιμων και ημι-έτοιμων), εντός του χώρου της μονάδας. Επιλέξιμα είναι τα ηλεκτρικά οχήματα, τα οχήματα μηδενικών εκπομπών CO₂.

β. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, και συγκεκριμένα δαπάνες για:

βα. Τη μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας, μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων με σκοπό την ανάπτυξη καινοτομίας στη διαδικασία παραγωγής ή/και στα παραγόμενα προϊόντα,

ββ. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης,

Οι δαπάνες των υποπεριπτώσεων βα και ββ πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

- i. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 26,
- ii. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης,
- iii. να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι ενισχυόμενες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Για τις ΜΜΕ το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο πενήντα τοις εκατό (50%).

Επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια δύναται να ενισχυθούν επιπρόσθετα των περιφερειακών ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες του άρθρου 8 της ΚΥΑ της δράσης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών:

α. Επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 17 του ΓΑΚ και αφορούν σε δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού, όπως αυτές αναλύονται στο άρθρο 8 της ΚΥΑ της δράσης (Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερων προβλέψεων του άρθρου 17 του ΓΑΚ, που περιλαμβάνονται σε επενδυτικά σχέδια μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων του Κεντρικού, του Βόρειου και του Νότιου Τομέα Αθηνών.

β. Τις δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜΜΕ.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 18 του Γ.Α.Κ. και αφορούν σε μελέτες και σε αμοιβές εξωτερικών συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης. Νέα επιχείρηση θεωρείται η νεοσύστατη επιχείρηση που δεν έχει κλείσει, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στο καθεστώς, διαχειριστική χρήση.

γ. Τις δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 25 του ΓΑΚ και αφορούν σε βασική έρευνα, βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη και μελέτες σκοπιμότητας. Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά

αποδεκτές λογιστικές αρχές, δαπάνες για κτίρια και γήπεδα είναι επιλέξιμες στον βαθμό και για όσον χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όσον αφορά στα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες, δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με όρους αγοράς με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο.

δ. Τις δαπάνες για καινοτομία σε ΜΜΕ.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 28 του ΓΑΚ και αφορούν σε α) δαπάνες για την απόκτηση, την επικύρωση και την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού και β) δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας.

ε. Τις δαπάνες για την απόκτηση οχημάτων

Οι δαπάνες ορίζονται στο άρθρο 36β του Γ.Α.Κ. και αφορούν σε οχήματα μηδενικών εκπομπών, σύμφωνα με τα οριζόμενα και τις ειδικότερες προϋποθέσεις του άρθρου 36β του ΓΑΚ, τα οποία θα συνδέονται αποκλειστικά με την παραγωγική λειτουργία του επενδυτικού σχεδίου. Οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ του επενδυτικού κόστους αγοράς του οχήματος μηδενικών εκπομπών CO₂ και του επενδυτικού κόστους αγοράς οχήματος της ίδιας κατηγορίας που συμμορφώνεται με τα ήδη ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα και θα είχε αποκτηθεί χωρίς την ενίσχυση (ΓΑΚ άρθρο 36β παρ. 3).

στ. Τις δαπάνες για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου (με εξαίρεση την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμο υδρογόνο) και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, πληρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου 41 του ΓΑΚ.

Οι επενδυτικές ενισχύσεις χορηγούνται σε νέες μονάδες (είτε αφορά σε δημιουργία νέας μονάδας είτε αφορά σε αύξηση δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας). Επιλέξιμες δαπάνες είναι το συνολικό επενδυτικό κόστος.

ζ. Τις δαπάνες για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, την προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας ή την εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, πληρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου 45 του ΓΑΚ.

Επιλέξιμες δαπάνες είναι αυτές που πραγματοποιούνται για τις εργασίες εξυγίανσης ή αποκατάστασης, μειωμένες κατά την αύξηση της αξίας της γης ή του ακινήτου (ΓΑΚ άρθρο 45 παρ. 6). Οι αποτιμήσεις της αύξησης της αξίας της γης ή του ακινήτου, λόγω της εξυγίανσης ή της αποκατάστασης, διενεργούνται από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα (ΓΑΚ άρθρο 45 παρ. 7).

η. Τις δαπάνες για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μία κυκλική οικονομία.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 47 παρ. 2, του ΓΑΚ και είναι επιλέξιμες οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που προκύπτουν από τη σύγκριση των συνολικών επενδυτικών δαπανών του έργου με εκείνες

ενός λιγότερο φιλικούς προς το περιβάλλον έργου ή δραστηριότητας που μπορεί να είναι μια εκ των αναφερόμενων στην παρ. 7 του άρθρου 47 του ΓΑΚ, υπό τις εκεί ειδικότερες προϋποθέσεις. Η ενίσχυση δεν απαλλάσσει τις επιχειρήσεις που παράγουν απόβλητα από τυχόν δαπάνες ή υποχρεώσεις που σχετίζονται με την επεξεργασία αποβλήτων και βαρύνουν τις εν λόγω επιχειρήσεις, βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου μεταξύ άλλων στο πλαίσιο προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, ή από δαπάνες που θα πρέπει να θεωρούνται συνήθεις δαπάνες για μια επιχείρηση (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 4).. Η ενίσχυση δεν πρέπει να παρέχει κίνητρα για την παραγωγή αποβλήτων ή την αυξημένη χρήση πόρων (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 5), καθώς και για επενδύσεις που σχετίζονται με τεχνολογία που αποτελεί ήδη μια επικερδή εμπορική πρακτική σε ολόκληρη της Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ενίσχυση δεν μπορεί να χορηγείται για επενδύσεις που αναλαμβάνονται προς συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν υιοθετηθεί και είναι σε ισχύ, αλλά μπορεί να χορηγείται για επενδύσεις που αναλαμβάνονται προς συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν υιοθετηθεί και δεν έχουν τεθεί ακόμα σε ισχύ, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται εντός 18 τουλάχιστον μηνών πριν τα εν λόγω πρότυπα τεθούν σε ισχύ.

Σε κάθε περίπτωση οι ενισχύσεις δυνάμει της παρούσας χορηγούνται πληρουμένου του συνόλου των προϋποθέσεων του Γενικού Μέρους και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του ΓΑΚ, ακόμα και αν δεν αναγράφονται ρητά στην ΚΥΑ της δράσης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 5

Ποιες δαπάνες θεωρούνται Μη Επιλέξιμες για τη δράση «Produc-e Green»;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 5

Σύμφωνα με το άρθρο 10 της ΚΥΑ της δράσης, οι κατωτέρω δαπάνες θεωρούνται μη επιλέξιμες και εξαιρούνται από την παροχή ενισχύσεων:

α. Τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης

β. Η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου.

γ. Η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο ακινήτων, μηχανημάτων και λοιπών πάγιων στοιχείων.

δ. Η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στον φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή από φορέα της Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4170/2014 (Α' 143), ή έχει μισθωθεί από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή έχει αποκτηθεί επ' αυτού δικαίωμα επιφανείας για τον σκοπό αυτόν για τόσα έτη όσα ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 25 περί τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων πλέον τεσσάρων (4) ετών από την πιστοποιηθείσα ημερομηνία ολοκλήρωσης. Οι μισθώσεις αυτές, οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση της ολοκλήρωσης της επένδυσης, δύναται να καταρτίζονται και με ιδιωτικό

έγγραφο, εφόσον τα στοιχεία τους υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην αντίστοιχη πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και το συμφωνητικό της μίσθωσης μεταγράφεται στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο, ή καταχωρίζεται στο Κτηματολόγιο αρμοδίως. Μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταγραφής ή καταχώρισης στο οικείο κτηματολογικό φύλλο, η μίσθωση αποκτά την ισχύ που προβλέπεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα.

ε. Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου εγκατάστασης της μονάδας.

στ. Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, φόροι, τέλη, δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, ΦΠΑ που ανακτάται, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων.

ζ. Εξοπλισμός αναψυχής (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας κ.λπ.).

η. Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του ενός έτους.

θ. Επενδυτικές δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων ενίσχυσης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα.

ι. Δαπάνες με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ενωσιακά πρότυπα.

ια. Υπερβάσεις κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αιτήματος τροποποίησης του δικαιούχου.

ιβ. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του.

Έργα των οποίων η υλοποίηση ξεκίνησε προγενέστερα της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης ενίσχυσης στην παρούσα δράση ενίσχυσης, δεν είναι επιλέξιμα.

Κάθε άλλη δαπάνη που δεν είναι επιλέξιμη δυνάμει του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του ΓΑΚ ακόμα και αν δεν αναγράφεται ρητά στην ΚΥΑ της δράσης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 6

Ποιος είναι ο κατώτατος και ποιος ο ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός στη δράση «Produc-e Green» για να υποβληθεί ένα επενδυτικό σχέδιο σε σχέση με το μέγεθος της επιχείρησης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 6

Στον Πίνακα 1 του άρθρου 11 της ΚΥΑ της δράσης καθορίζονται τα κατώτατα όρια ως προς τον επιλέξιμο προϋπολογισμό:

Πίνακας 1: Καθορισμός ορίων προϋπολογισμού του υποβαλλόμενου επιχειρηματικού σχεδίου

Μέγεθος επιχειρήσεων	Κατώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός
-------------------------	---

Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - «Produc-E Green»

Πολύ μικρές – Μικρές Επιχειρήσεις	300.000 Ευρώ
Μεσαίες Επιχειρήσεις	500.000 Ευρώ
Μεγάλες Επιχειρήσεις	1.000.000 Ευρώ

Δεν υπάρχει ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός, όμως οι παρεχόμενες, σε κάθε φορέα επενδυτικού σχεδίου, ενισχύσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ενισχύσεις σε συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις, δεν μπορεί να υπερβούν σωρευτικά τα τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα σαράντα πέντε εκατομμύρια (45.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 του ΓΑΚ.

ΕΡΩΤΗΣΗ 7

Πόσες αιτήσεις μπορεί να υποβάλει κάθε επιχείρηση (δικαιούχος) στη δράση «Produc-e Green»;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 7

Δεν υπάρχει περιορισμός στον αριθμό αιτήσεων που μπορεί να υποβάλει κάθε δικαιούχος, με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι περιορισμοί ως προς το συνολικό ποσό ενίσχυσης που μπορεί να δεσμευτεί ανά δικαιούχο στη δράση «Produc-e Green», και το οποίο υπολογίζεται σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης σύμφωνα και με τον ορισμό του Ενιαίου Επενδυτικού Σχεδίου (Ερώτηση 9).

Κάθε δικαιούχος μπορεί να υποβάλλει μία αίτηση ανά Επενδυτικό Σχέδιο και ανά κατηγορία επενδυτικού σχεδίου όπως ορίζεται στο άρθρο 7 ΚΥΑ της δράσης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 8

Πως διαμορφώνονται τα ποσοστά ενίσχυσης στη δράση «Produc-e Green» και ποια είναι τα μέγιστα όρια προϋπολογισμού ανά κατηγορία ενισχύσεων;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 8

Σύμφωνα με το άρθρο 11 της ΚΥΑ της δράσης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, τα ποσοστά της έντασης ενίσχυσης, διαμορφώνονται σύμφωνα με τον, εν ισχύι κατά την ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων υπαγωγής, χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων και αποτυπώνονται στους πίνακες 2 και 3:

Πίνακας 2: Καθορισμός ποσοστών έντασης ενίσχυσης (άρθρο 14 του Γ.Α.Κ.)

Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - «Produc-E Green»

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Περιφέρειες του άρθρου 107 ΣΛΕΕ	Μεγάλες Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές Επιχειρήσεις
Αττικής	Δυτικού Τομέα Αθηνών	γ'	15%	25%	35%
	Ανατολικής Αττικής, Δυτικής Αττικής, Πειραιώς Και Νήσων	γ'	25%	35%	45%
Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης	Όλες	α'	50%	60%	70%
Βορείου Αιγαίου		α'	60%	70%	75%
Δυτικής Ελλάδος		α'	50%	60%	70%
Δυτικής Μακεδονίας		α'	50%	60%	70%
Ηπείρου		α'	50%	60%	70%
Θεσσαλίας		α'	50%	60%	70%
Ιονίων Νήσων		α'	40%	50%	60%
Κεντρικής Μακεδονίας		α'	50%	60%	70%
Κρήτης		α'	50%	60%	70%
Νοτίου Αιγαίου		α'	40%	50%	60%
Πελοποννήσου		α'	40%	50%	60%
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΙΚΑΙΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ Αρκαδία (Δήμος Μεγαλόπολης, Δήμος Γορτυνίας, Δήμος Τρίπολης) Μεσσηνία (Δήμος Οιχαλίας)		α'	50%	60%	70%
Στερεάς Ελλάδας		α'	40%	50%	60%

Πίνακας 3 Καθορισμός ποσοστών ένταξης ενίσχυσης (άρθρο 17 του ΓΑΚ)

Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - «Produc-E Green»

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Περιφέρειες του άρθρου 107 ΣΛΕΕ	Μεγάλες Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές Επιχειρήσεις
Αττικής	Βορείου, Νοτίου και Κεντρικού Τομέα Αθηνών	-	-	10%	20%

Επιπλέον, ισχύουν τα εξής:

1. Αυξημένα ποσοστά ενισχύσεων χορηγούνται για τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε περιοχές που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, σύμφωνα με απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής.

Επισημαίνεται ότι, οι εντάσεις ενίσχυσης δεν μπορούν να ξεπεράσουν τις μέγιστες εντάσεις του ΧΠΕ, όπως αυτός ισχύει κατά την ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων υπαγωγής, στην περίπτωση των περιφερειακών ενισχύσεων (άρθρο 14 του ΓΑΚ), καθώς και τις μέγιστες εντάσεις που ορίζονται στα άρθρα 17, 18, 25, 28, 36β, 41, 45 και 47 του ΓΑΚ.

2. Για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
3. Η ένταση της ενίσχυσης σε συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό, το 50% της επιλέξιμης δαπάνης (ΓΑΚ, άρθρο 18, παρ. 2).
4. Η ένταση της ενίσχυσης για έρευνα και ανάπτυξη για κάθε δικαιούχο δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό (ΓΑΚ, άρθρο 25, παρ. 5):
  - το 100% της επιλέξιμης δαπάνης, για βασική έρευνα,
  - το 50% της επιλέξιμης δαπάνης, για βιομηχανική έρευνα,
  - το 25% για την πειραματική ανάπτυξη και
  - το 50%, για τις μελέτες σκοπιμότητας.

Η ένταση της ενίσχυσης για τη βιομηχανική έρευνα και την πειραματική ανάπτυξη (ΓΑΚ, άρθρο 25, παρ. 6) αυξάνεται έως το 80 %, κατ' ανώτατο όριο, σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία α) έως δ), όπου τα στοιχεία β), γ) και δ) δεν πρέπει να συνδυάζονται μεταξύ τους:

- 1) κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις
- 2) κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες, εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - i. το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία:
    - μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ ή το έργο πραγματοποιείται σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή σε ένα κράτος μέλος και σε ένα συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας ΕΟΧ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή

Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - «Produc-E Green»

- μεταξύ μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10% των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους
  - ii. τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής·
  - iii. ο δικαιούχος δεσμεύεται να καταστήσει διαθέσιμες, εγκαίρως, τις άδειες χρήσης για τα αποτελέσματα των ερευνών που προκύπτουν από ενισχυόμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης, τα οποία καλύπτονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, στην τιμή της αγοράς και σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση για χρήση από τα ενδιαφερόμενα μέρη στον ΕΟΧ·
  - iv. το έργο έρευνας και ανάπτυξης υλοποιείται σε ενισχυόμενη περιοχή, η οποία πληροί τους όρους του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης·
- 3) κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες εάν το έργο έρευνας και ανάπτυξης υλοποιείται σε ενισχυόμενη περιοχή η οποία πληροί τους όρους του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης·
- 4) κατά 25 ποσοστιαίες μονάδες, εάν το έργο έρευνας και ανάπτυξης:
- i. έχει επιλεγεί από κράτος μέλος κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης για να αποτελέσει μέρος έργου που σχεδιάστηκε από κοινού από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ· και
  - ii. περιλαμβάνει πραγματική συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ, όταν ο δικαιούχος είναι ΜΜΕ, ή σε τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ, όταν ο δικαιούχος είναι μεγάλη επιχείρηση· και
  - iii. εάν πληρούνται τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δύο προϋποθέσεις:
    - τα αποτελέσματα του έργου έρευνας και ανάπτυξης διαδίδονται ευρέως σε τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής· ή
    - ο δικαιούχος δεσμεύεται να καταστήσει διαθέσιμες, εγκαίρως, τις άδειες χρήσης για τα αποτελέσματα των ερευνών που προκύπτουν από ενισχυόμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης, τα οποία καλύπτονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, στην τιμή της αγοράς και σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση για χρήση από τα ενδιαφερόμενα μέρη στον ΕΟΧ.
- Η ένταση της ενίσχυσης για μελέτες σκοπιμότητας αυξάνεται κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις ανάπτυξη (ΓΑΚ, άρθρο 25, παρ. 6).
5. Η ένταση της ενίσχυσης για δαπάνες καινοτομίας σε ΜΜΕ δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό, το 50% της επιλέξιμης δαπάνης (ΓΑΚ, άρθρο 28, παρ. 3).

6. Η ένταση της ενίσχυσης για την αγορά οχημάτων μηδενικών εκπομπών CO₂ δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό, το 30% της επιλέξιμης δαπάνης. Η ένταση της ενίσχυσης αυξάνεται κατά 20 ποσοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις ή κατά 30 ποσοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις (ΓΑΚ, άρθρο 36β, παρ.6).
7. Η ένταση της ενίσχυσης για δαπάνες που αφορούν στην προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό:
1. το 45% της επιλέξιμης δαπάνης, για επενδύσεις στην παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης από Α.Π.Ε. (ΓΑΚ, άρθρο 41, παρ.7) και
  2. το 30% της επιλέξιμης δαπάνης, για κάθε άλλη επένδυση που καλύπτεται από το άρθρο 41 του ΓΑΚ

Η ένταση της ενίσχυσης αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις (ΓΑΚ, άρθρο 41, παρ. 8).

8. Η ένταση της ενίσχυσης δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό (ΓΑΚ, άρθρο 45, παρ. 9):
- 1) το 100% των επιλέξιμων δαπανών για επενδύσεις στην εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας ή την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων
  - 2) το 70% των επιλέξιμων δαπανών για επενδύσεις στην προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας και σε λύσεις που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της.

Η ένταση της ενίσχυσης για επενδύσεις στην προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας και στην εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις (ΓΑΚ άρθρο 45 παρ. 10).

9. Η ένταση της ενίσχυσης για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μία κυκλική οικονομία δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό, το 40% των επιλέξιμων δαπανών. Η ένταση της ενίσχυσης αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 8).

Η ένταση της ενίσχυσης αυξάνεται κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης και κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για τις επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 9).

Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί και τεθεί σε ισχύ. Μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί αλλά δεν έχουν ακόμη τεθεί

σε ισχύ, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται τουλάχιστον 18 μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτύπου (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 10).

Ως προς τα **Μέγιστα όρια προϋπολογισμού ανά κατηγορία ενισχύσεων και το άρθρο 12 της ΚΥΑ της δράσης**, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ισχύουν τα εξής, με την επιφύλαξη σε κάθε περίπτωση των ορίων κοινοποίησης του αρ. 4 του ΓΑΚ:

1. Ο ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός για τις δαπάνες σε συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ δεν υπερβαίνει τις 300.000 ευρώ.
2. Ο ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός για τις δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης και τις δαπάνες καινοτομίας για ΜΜΕ δεν υπερβαίνει τις 750.000 ευρώ.
3. Οι δαπάνες αγοράς οχημάτων, κατά τα οριζόμενα στο Άρθρο 36β του ΓΑΚ, δεν υπερβαίνουν, σε ποσοστό, το 30% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου. Ο δε ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός για τις δαπάνες με σκοπό την αγορά οχημάτων μηδενικών εκπομπών δεν υπερβαίνει το ποσό των 2.000.000 ευρώ.
4. Οι δαπάνες που αφορούν στην προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, κατά τα οριζόμενα στο Άρθρο 41 του ΓΑΚ, δεν υπερβαίνουν, σε ποσοστό, το 30% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου. Ο δε ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός για τις δαπάνες για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δεν υπερβαίνει το ποσό του 1.000.000 ευρώ.
5. Οι δαπάνες απόκτησης ακινήτων, δεν υπερβαίνουν, σε ποσοστό, το 30% των επιλέξιμων δαπανών της επένδυσης.
6. Οι επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ δεν υπερβαίνουν τα 8,25 εκ. ευρώ (ΓΑΚ, άρθρο 4, παρ.1, περ. γ).
7. Τα ανωτέρω όρια δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό των καθεστώτων ενισχύσεων ή των έργων ενίσχυσης.
8. Οι ως άνω δράσεις δύνανται να ενταχθούν αθροιστικά σε ένα επιχειρηματικό σχέδιο, όπως αυτό συντάσσεται και υποβάλλεται από μία νομική οντότητα.

Σημείωση:

Για τον υπολογισμό και τον καθορισμό του αιτούμενου ποσού δημόσιας χρηματοδότησης ενός επενδυτικού σχεδίου μέσω της συμπλήρωσης του Πίνακα Ανάλυσης Επενδυτικών δαπανών (απαιτούμενο δικαιολογητικό που πρέπει να επισυναφθεί στο πληροφοριακό σύστημα – Παράρτημα II), θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα παραπάνω, τα οποία είναι σύμφωνα με τα οριζόμενα της ΚΥΑ της δράσης.

Ο Πίνακας Ανάλυσης Επενδυτικών Δαπανών επισυνάπτεται ως δικαιολογητικό στο πληροφοριακό σύστημα.

ΕΡΩΤΗΣΗ 9

Πως ορίζεται το Ενιαίο Επενδυτικό Σχέδιο στη δράση «Produc-e Green»;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 9

Σύμφωνα με τη δράση «Produc-e Green», ως ενιαίο επενδυτικό σχέδιο θεωρείται κάθε πρόσθετη αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου), περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, η οποία αρχίζει εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια περιφέρεια (Nuts 3) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 2003 για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (L 154) (αρ. 14 παρ. 13 Γ.Α.Κ.).

Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα επενδυτικού σχεδίου ενισχύσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ενισχύσεις σε συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις, δεν μπορεί να υπερβούν σωρευτικά τα τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα σαράντα πέντε εκατομμύρια (45.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 του Γ.Α.Κ.. Οι περιορισμοί αυτοί ισχύουν για τα επενδυτικά σχέδια, τα οποία υπάγονται στο παρόν και για χρονική περίοδο τριών (3) ετών από την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Ως ποσό ενίσχυσης, ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο, λαμβάνεται υπόψη το εγκριθέν με την απόφαση υπαγωγής. Το υπερβάλλον ποσό ενίσχυσης περικόπτεται αναλογικά κατά είδος ενίσχυσης και ομάδα δαπανών.

ΕΡΩΤΗΣΗ 10

Ποια είναι η ημερομηνία έναρξης και ποια η ημερομηνία λήξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής στη δράση «Produc-e Green» και ποια είναι η διάρκεια υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 10

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της ΚΥΑ της δράσης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η ημερομηνία έναρξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς είναι η 30^η/5^{ου}/2023 και η ημερομηνία λήξης του κύκλου υποβολών ορίζεται η 15^η/2^{ου}/2024.

Η διάρκεια αυτή μπορεί να συντμηθεί στην περίπτωση που οι διαθέσιμοι πόροι καλυφθούν πριν την ημερομηνία ολοκλήρωσης των υποβολών στο πλαίσιο της δράσης.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 5 της ΚΥΑ της δράσης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η διάρκεια υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων ορίζεται σε 18 μήνες με δυνατότητα παράτασης δύο (2) μηνών, που θα χορηγείται, είτε για λόγους ανωτέρας βίας, είτε κατόπιν ειδικής αιτιολόγησης. Σε κάθε περίπτωση

η καταληκτική ημερομηνία υποβολής της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης δεν δύναται να υπερβαίνει την 30^η Σεπτεμβρίου 2025.

ΕΡΩΤΗΣΗ 11

Τι θεωρείται ως έναρξη εργασιών στη δράση «Produc-e Green»;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 11

Ως έναρξη εργασιών θεωρείται, το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν στην επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση.

Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση.

ΕΡΩΤΗΣΗ (Διευκρίνιση) 12

Διευκρίνιση σχετικά με το Παράρτημα V – ΑΙΤΗΣΗ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 12

Με τη συμπλήρωση της αίτησης στο πληροφοριακό σύστημα εξάγεται το Παράρτημα V της ΚΥΑ της δράσης σε μία πιο απλοποιημένη μορφή, για λόγους ευκολίας, όπως παρουσιάζεται στην Ενότητα Αρχεία στην ιστοσελίδα <https://producegreen.gov.gr> της δράσης και συγκεκριμένα στο σημείο [Παράρτημα V](#).

Σημαντική Σημείωση: Η περιγραφή που απαιτείται να συμπληρωθεί για τις προβλεπόμενες υποδομές διευκόλυνσης ΑμεΑ στο πληροφοριακό σύστημα, θα πρέπει να γίνει σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 της ΚΥΑ της δράσης και να περιλαμβάνει επιπλέον κατ' ελάχιστο τα στοιχεία των 9.3.1 - 9.3.5 του Παραρτήματος V της ΚΥΑ της δράσης.

ΕΡΩΤΗΜΑ 13

Είναι υποχρεωτική η εξωτερική χρηματοδότηση κατά 20% του συνολικού προϋπολογισμού της επένδυσης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 13

Σύμφωνα με το άρθρο 15 της ΚΥΑ της δράσης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, "...Η εξωτερική χρηματοδότηση ορίζεται ως υποχρεωτική σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο με το 20% του συνολικού

υποβαλλόμενου προς ενίσχυση προϋπολογισμού της επένδυσης. ...", δηλαδή η εξωτερική χρηματοδότηση είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ.

ΕΡΩΤΗΜΑ 14

Τι δικαιολογητικό απαιτείται για την τεκμηρίωση της Κάλυψης της Εξωτερικής Χρηματοδότησης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 14

Σύμφωνα με το άρθρο 15 και το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II της ΚΥΑ της δράσης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει,

Για την τεκμηρίωση της εξωτερικής χρηματοδότησης απαιτείται:

- κατά την υποβολή της αίτησης, η υποβολή προέγκρισης χρηματοδότησης επενδυτικού σχεδίου από χρηματοπιστωτικό οργανισμό που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, η οποία πρέπει να καλύπτει κατ' ελάχιστον ποσοστό ίσο με το 20% του συνολικού προϋπολογισμού της επένδυσης. Στο σχετικό έγγραφο θα πρέπει να υπάρχει ρητή πρόβλεψη ότι αφορά αποκλειστικά στην πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και να αναγράφονται διακριτά το σύνολο των όρων του δανεισμού, όπως το χρηματοδοτικό σχήμα του επενδυτικού σχεδίου, η διάρκεια του δανείου, το επιτόκιο, η περίοδος χάριτος (εφόσον παρέχεται).

Σε περίπτωση που ο χρόνος ισχύος παρέλθει άκαρπος πριν την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου προσκομίζεται νέα κατόπιν αιτήματος του αξιολογητή.

- εντός τριών (3) μηνών, από την ημερομηνία υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, η υποβολή της δανειακής σύμβασης, με ρητή πρόβλεψη ότι το ως άνω δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη έγκαιρης προσκόμισης της δανειακής σύμβασης το επενδυτικό σχέδιο θα απορρίπτεται στο σύνολο του και θα απεντάσσεται από τα εγκεκριμένα έργα.

ΕΡΩΤΗΜΑ 15

Σε περίπτωση υποβληθείσας αίτησης πριν από τη δημοσίευση της 1ης τροποποίησης της ΚΥΑ της δράσης, με συνημμένη, ως δικαιολογητικό για την τεκμηρίωση της Κάλυψης της Εξωτερικής Χρηματοδότησης, επιστολής έγκρισης ή προέγκρισης δανείου, στην οποία δεν προβλέπεται ρητά ότι αυτή αφορά αποκλειστικά στην πραγματοποίηση του υποβληθέντος επενδυτικού σχεδίου και δεν αναγράφονται διακριτά το σύνολο των όρων του δανεισμού, θα πρέπει να υποβληθεί εκ νέου η εν λόγω αίτηση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 15

Στην περίπτωση που στην υποβληθείσα επιστολή έγκρισης ή προέγκρισης δανείου δεν αναγράφονται όσα ορίζονται στο άρθρο 15 και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II της ΚΥΑ, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, διότι η αίτηση υπεβλήθη πριν από τη δημοσίευση της 1^{ης} τροποποίησης της ΚΥΑ της δράσης, δεν απαιτείται η εκ νέου υποβολή της αίτησης.

Σε αυτήν την περίπτωση, κατόπιν αιτήματος του αξιολογητή, θα υποβληθεί νέα προέγκριση χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου από χρηματοπιστωτικό οργανισμό που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, η οποία πρέπει να καλύπτει κατ' ελάχιστον ποσοστό ίσο με το 20% του συνολικού προϋπολογισμού της επένδυσης και στην οποία θα πρέπει να υπάρχει ρητή πρόβλεψη ότι αφορά αποκλειστικά στην πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και να αναγράφονται διακριτά το σύνολο των όρων του δανεισμού, όπως το χρηματοδοτικό σχήμα του επενδυτικού σχεδίου, η διάρκεια του δανείου, το επιτόκιο, η περίοδος χάριτος (εφόσον παρέχεται).

Συστήνεται όμως, να προβείτε άμεσα στις απαιτούμενες ενέργειες για τη έκδοση της, με τουλάχιστον 3-μηνη διάρκεια ισχύος, ώστε όταν ζητηθεί από τον αξιολογητή αυτή να είναι διαθέσιμη.

ΕΡΩΤΗΜΑ 16

Η ψηφιακή υπογραφή μπορεί να είναι μέσω gov;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 16

Η ψηφιακή υπογραφή μέσω gov.gr θεωρείται αποδεκτή.

ΕΡΩΤΗΜΑ 17

Οι προσφορές θα πρέπει να έχουν σφραγίδα υπογραφή του προμηθευτή;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 17

Όλες οι προσφορές θα πρέπει να φέρουν σφραγίδα και υπογραφή από τον προμηθευτή.

ΕΡΩΤΗΜΑ 18

Ποια είναι η διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης στο Πρόγραμμα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 18

Σύμφωνα με το άρθρο 17 της ΚΥΑ της δράσης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει:

Για την υπαγωγή στο Πρόγραμμα απαιτείται η διενέργεια αξιολόγησης. Η αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης γίνεται με ευθύνη του Φορέα Υλοποίησης και με την υποστήριξη των οργάνων αξιολόγησης του άρθρου 18 της παρούσας, παράγραφοι 18.1 και 18.2, είναι άμεση και ολοκληρώνεται με την έκδοση των εγκριτικών αποφάσεων ενίσχυσης. Οι αιτήσεις ενίσχυσης αξιολογούνται αυτοτελώς με βάση τη χρονική σειρά υποβολής τους (first come, first served), όπως αυτή πιστοποιείται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που εκδίδεται από το Πληροφοριακό Σύστημα Υποβολής των Αιτήσεων (ΠΣ) και μέχρι εξαντλήσεως του ποσού της δημόσιας δαπάνης του άρθρου 4.

Η διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης στο Πρόγραμμα περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

1) Επιλογή αξιολογητή και χρέωση αίτησης.

- 2) Έλεγχος πληρότητας και Αξιολόγηση αίτησης.
- 3) Έκδοση πράξης αποδοχής ή απόρριψης.
- 4) Υποβολή και εξέταση ενστάσεων.
- 5) Έκδοση υπουργικής απόφασης υπαγωγής ή απόρριψης.

ΕΡΩΤΗΜΑ 19

Μπορεί μία επιχείρηση να υποβάλλει επενδυτικό σχέδιο για τη δημιουργία δύο (2) μονάδων σε δύο (2) διαφορετικές Περιφερειακές Ενότητες? Σε αυτή την περίπτωση, οι μονάδες θα αποτελούν άρρηκτα συνδεδεμένα μέρη του ίδιου επενδυτικού σχεδίου, πλην όμως θα διαφέρουν στην ένταση της οριζόμενης ενίσχυσης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 19

Σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΚΥΑ της δράσης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, τα υποβαλλόμενα επενδυτικά σχέδια αναπτύσσονται σε έकाστη Περιφερειακή Ενότητα. Δύνανται να υποβληθεί επενδυτικό σχέδιο, το οποίο υλοποιείται σε διαφορετικές περιφερειακές ενότητες ως μία αίτηση, μόνον στην περίπτωση που αυτά διαχωρίζονται σε τμήματα που είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μέρη του ίδιου επενδυτικού σχεδίου, πλην όμως θα διαφέρουν στην ένταση της οριζόμενης ενίσχυσης.

ΕΡΩΤΗΜΑ 20

Υπάγονται στη Δράση επενδυτικά σχέδια ατομικών επιχειρήσεων;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 20

Σύμφωνα με το άρθρο 14 της ΚΥΑ της δράσης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, δικαιούχοι των ενισχύσεων δύνανται να κριθούν νομικά πρόσωπα που είτε ανήκουν στις ΜΜΕ, είτε στις μεγάλες επιχειρήσεις.

ΕΡΩΤΗΜΑ 21

Για την έκδοση της Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης θα απαιτηθεί η προσκόμιση Άδειας Λειτουργίας, στην οποία να έχει ενσωματωθεί η υλοποιηθείσα επένδυση και δη στοιχεία όπως: δυναμικότητα, ισχύς κ.λπ.;

Μπορεί να υποβληθεί αίτηση πριν τη λήψη άδειας λειτουργίας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 21

Σύμφωνα με το Παράρτημα VII της ΚΥΑ της δράσης, για την τελική εκταμίευση του ποσού της δημόσιας δαπάνης απαιτούνται επιπλέον: Άδεια δόμησης ή άδεια εργασιών μικρής κλίμακας ή γνωστοποίηση στις ΥΔΟΜ ή βεβαίωση απαλλαγής από τις ΥΔΟΜ, σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 4178/2013 και Άδεια

Λειτουργίας της παραγωγικής μονάδας. Συνεπώς, η άδεια λειτουργίας απαιτείται πριν από την τελική εκταμίευση.

Σύμφωνα με το παράρτημα II της ΚΥΑ της δράσης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής απαιτείται: Άδεια λειτουργίας / εγκατάστασης ή τεκμηρίωση απαλλαγής για την υφιστάμενη μονάδα (Σε περίπτωση νέας μονάδας δεν απαιτείται κατά την υποβολή της επενδυτικής πρότασης)

ΕΡΩΤΗΜΑ 22

Το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων είναι τρία (3) έτη για τις ΜΜΕ και πέντε (5) έτη για τις μεγάλες επιχειρήσεις;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 22

Σύμφωνα με το άρθρο 25 της ΚΥΑ της δράσης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι μεγάλη επιχείρηση υποχρεούται να διατηρήσει την επένδυση στην περιοχή όπου χορηγείται η ενίσχυση για τουλάχιστον πέντε (5) έτη και στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι πολύ μικρή-μικρή-μεσαία επιχείρηση για τουλάχιστον τρία (3), μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.

ΕΡΩΤΗΜΑ 23

Θα μπορούσε να είναι επιλέξιμη μία ή και παραπάνω από τις παρακάτω μορφές επιχειρήσεων: μία επιχείρηση η οποία είναι υπό ίδρυση (ήτοι με μηδενικό ΑΦΜ):

Νέα υφιστάμενη επιχείρηση, η οποία εντός της προθεσμίας υποβολής προτάσεων (μέχρι και την 30^η Νοεμβρίου 2023) έχει πραγματοποιήσει τις διαδικασίες επιλέξιμης ίδρυσής της, εντός της Ελληνικής Επικράτειας, διαθέτοντας τον εκάστοτε επιλέξιμο ΑΦΜ και έχοντας εγγραφεί στο ΓΕΜΗ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 23

Σύμφωνα με το άρθρο 14 της ΚΥΑ της δράσης οι δυνητικοί δικαιούχοι των ενισχύσεων είναι νομικά πρόσωπα, που κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης τηρούν απλογραφικά ή/και διπλογραφικά βιβλία. Συνεπώς, δίνεται η δυνατότητα σε μία νέα εταιρεία να υποβάλει αίτηση ενώ σε μία υπό ίδρυση όχι.

ΕΡΩΤΗΜΑ 24

Μπορεί να ενταχθεί στο πρόγραμμα Επενδυτικό Σχέδιο ως Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 24

Σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΚΥΑ, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας είναι μία εκ των περιπτώσεων όταν η επένδυση αφορά σε ενσώματα ή άυλα στοιχεία ενεργητικού, εφόσον τηρούνται όσα ορίζονται στην προκήρυξη.

ΕΡΩΤΗΜΑ 25

Επιχείρηση η οποία δραστηριοποιείται σε κύριο ΚΑΔ 28.25.00.00 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΨΥΚΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΜΗ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ είναι επιλέξιμη στη δράση «Produc-e Green» καθώς στο πρόγραμμα επιλέξιμοι ΚΑΔ είναι μόνο οι

28.25.30 Κατασκευή μερών εξοπλισμού ψύξης και κατάψυξης και αντλιών θερμότητας

28.25.13 Κατασκευή εξοπλισμού ψύξης και κατάψυξης και αντλιών θερμότητας, εκτός των συσκευών οικιακού τύπου

28.25.10 Κατασκευή εναλλακτών θερμότητας· μη οικιακών συσκευών κλιματισμού, ψύξης και κατάψυξης

Μπορεί να κατέβει με τον 28.25 ή θα πρέπει να έχουμε ως κύριο ΚΑΔ έναν από τους παραπάνω(στη μεγαλύτερη ανάλυση);

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 25

Σύμφωνα με το άρθρο 14 της ΚΥΑ, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, οι δικαιούχοι θα πρέπει είτε να διαθέτουν ή να διαθέτουν κατά την έναρξη του επενδυτικού σχεδίου τουλάχιστον έναν εκ των επιλέξιμων ΚΑΔ του Παραρτήματος Ι ως κύρια δραστηριότητα.

ΕΡΩΤΗΜΑ 26

Για ποιες επιχειρήσεις είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜΜΕ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 26

Σύμφωνα με το άρθρο 9 της ΚΥΑ, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, οι δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜΜΕ είναι επιλέξιμες μόνον για επενδυτικά σχέδια νέων (δεν έχει κλείσει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στο καθεστώς, διαχειριστική χρήση) ΜΜΕ.

ΕΡΩΤΗΜΑ 27

Έγγραφα που προέρχονται από εταιρείες εξωτερικού χρειάζεται να φέρουν Επισημείωση της Χάγης (Apostille) και χρειάζονται επίσημη μετάφραση στα Ελληνικά;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 27

Σύμφωνα με το άρθρο 16 της ΚΥΑ, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, για αιτήσεις φορέων του εξωτερικού, τα νομιμοποιητικά έγγραφα θα φέρουν επισημείωση της Χάγης (Apostille) και θα συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα.

ΕΡΩΤΗΜΑ 28

Οι αναφορές σε ΓΑΚ αφορούν το αντίστοιχο έγγραφο του 2021 ή λαμβάνονται υπόψη οι τροποποιήσεις του 2023;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 28

Στην ΚΥΑ της δράσης έχει ληφθεί υπ' όψιν η αναθεώρηση του ΓΑΚ.

ΕΡΩΤΗΜΑ 29

Πως θα δείξει μία εταιρεία με απλογραφικά βιβλία τη λογιστική αξία των παγίων στοιχείων;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 29

Εταιρεία που διαθέτει απλογραφικά βιβλία πρέπει να συντάξει και να υποβάλλει μητρώο παγίων στο οποίο θα φαίνεται η αποσβεσμένη και η αναπόσβεστη αξία.

ΕΡΩΤΗΜΑ 30

Τι είδους οχήματα είναι επιλέξιμα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 30

Στις επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων (άρθρο 8 της προκήρυξης) περιλαμβάνεται η αγορά οχημάτων, με τα οποία η επιχείρηση διενεργεί στις μεταφορές Α' υλών και προϊόντων (έτοιμων και ημι-έτοιμων), εντός του χώρου στις μονάδας. Επιλέξιμα είναι τα ηλεκτρικά οχήματα, τα οχήματα μηδενικών εκπομπών CO₂

Στις επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων (άρθρο 9 της προκήρυξης) περιλαμβάνεται η απόκτηση οχημάτων μηδενικών εκπομπών, τα οποία θα συνδέονται αποκλειστικά με την παραγωγική λειτουργία του επενδυτικού σχεδίου. Οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ του επενδυτικού κόστους αγοράς του οχήματος μηδενικών εκπομπών CO₂ και του επενδυτικού κόστους αγοράς οχήματος της ίδιας κατηγορίας που συμμορφώνεται με τα ήδη ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα και θα είχε αποκτηθεί χωρίς την ενίσχυση.

ΕΡΩΤΗΜΑ 31

Η τεκμηρίωση ίδιας συμμετοχής βάσει ΦΕΚ μπορεί να γίνει με αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή με εξωτερική χρηματοδότηση.

- A. Μπορεί να γίνει και με ενδο-ομιλικό δάνειο από μητρική του ομίλου που εδρεύει στο εξωτερικό;
- B. Αν το ενδο-ομιλικό δάνειο είναι επιτρεπτό, τι δικαιολογητικά πρέπει να προσκομιστούν κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 31

- A.** Η ιδιωτική συμμετοχή μπορεί να καλυφθεί μέσω εταιρικού δάνειου του μετόχου / ενδο-ομιλικού δανείου μειωμένης εξοφλητικής προτεραιότητας (subordinated loan), χωρίς απαραίτητως αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου.
- B.** Κατά την φάση της υποβολής κατατίθεται
- i. υπογεγραμμένη σύμβαση με τους όρους του ενδο-ομιλικού δανείου, οπού θα αναφέρεται ότι συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης επένδυσης στα πλαίσια του Προγράμματος,
  - ii. απόσπασμα απόφασης ΓΣ της μητρικής εταιρείας και της θυγατρικής για τη σύναψη δανείου καθώς και
  - iii. βεβαίωση του μέσου υπολοίπου εταιρικού λογαριασμού της μητρικής για τη διαθεσιμότητα των πόρων.

ΕΡΩΤΗΜΑ 32

Σε περίπτωση που η τεκμηρίωση ίδιας συμμετοχής γίνει με αύξηση μετοχικού κεφαλαίου:

- A.** Πρέπει η αύξηση να γίνει πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής ή μπορεί να γίνει και αργότερα;
- B.** Παρακαλώ όπως επιβεβαιώσετε ότι τα δικαιολογητικά 7.A1.i και 7.A1.iv είναι τα μόνα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομιστούν κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 32

- A.** Μπορεί να γίνει και μετά την υποβολή αλλά σε κάθε περίπτωση να έχει ολοκληρωθεί πριν από το τελευταίο αίτημα καταβολής ενίσχυσης.
- B.** Ναι , συμπεριλαμβανομένης της άνω περίπτωσης του ερωτήματος 31.